

Autorka bestsellerov *Strážkyňa šťastných koncov*
a *Posledná žena z rodu Moonovcov*

BARBARA DAVISOVÁ

OZVENY
STARÝCH
KNÍH

ROMÁN

BARBARA DAVISOVÁ

OZVENY STARÝCH KNÍH

OZVENY
✦
STARÝCH
✦
KNÍH

BARBARA DAVISOVÁ

aurora

Z anglického originálu Barbara Davis: *The Echo Of Old Books*,
ktorý vyšiel vo vydavateľstve Lake Union Publishing, v roku 2023,
preložila Denisa Jahičová.

Vydalo Vydavateľstvo AURORA spol. s r. o., v Bratislave v roku 2024.
Číslo publikácie 26.

Jazyková redakcia Albert Lučanský
Jazyková korektúra Zuzana Šmatláková
Zodpovedný redaktor Matúš Mládek
Technická redakcia Ivana Mládeková
Sadzba Samuel Ryba – Design Ryba
Tlač Těšínské papírny, s.r.o., Český Těšín

Prvé vydanie

Copyright © 2023 Barbara Davis 2023
All rights reserved
Cover design © Faceout Studio, Spencer Fuller

*This edition is made possible under a license arrangement
originating with Amazon Publishing, www.apub.com,
in collaboration with Kristin Olson Literary Agency s.r.o.*

Translation © Denisa Jahičová 2024
Slovak edition © Vydavateľstvo Aurora 2024

Kniha ISBN 978-80-8250-106-6
eBook ISBN 978-80-8250-107-3

*Táto kniha je venovaná knihovníkom a kníhkupcom...
Strážcom fantázie, ktorí krmia hladné srdcia,
a dohadzovačom písaného slova.
Kde by sme boli bez vašej láskyplnej práce?*

*Sedím v noci vo svojej knižnici, pozerám sa na tiché tváre kníh
a občas ma prepadne zvláštny nadprirodzený pocit.*

— Alexander Smith

PROLÓG

21. júl 1954

Marblehead, Massachusetts

Prišla v jeden jasný letný deň.

Veľká manilová obálka, ktorá bola na prednej strane dvakrát opečiatkovaná červeným nápisom PRVÁ TRIEDA. Pozerám sa, ako leží na poškrabanej koženej podložke s pijavým papierom spolu so zvyškom dennej pošty. Písmo na prednej strane poznám, rovnako ako meno odosielateľa.

Zosuniem sa do kresla, nadýchnem sa a vydýchnem. Spomienky sú aj teraz, po toľkých rokoch, stále komplikované. Podobne ako bolesť fantómovej končatiny. Príčina bolesti síce neexistuje, ale náhla a ostrá spomienka na to, čo som stratila, ma prekvapí. Chvíľu s tou bolesťou sedím a čakám, kým pominie.

Popoludňajšie slnko presvitá cez žalúzie v pracovni, maľuje pásy svetla maslovej farby na koberce a steny, police obložené knihami a oceneniami, všetkými možnými drobnosťami, čo som za tie roky nazbierala. Moje útočisko. Dnes si ma však moja minulosť našla.

Otvorím obálku a jej obsah vysypem na stôl. Obdĺžnikový balíček obyčajného hnedého papiera a malá obálka s poznámkou pripevnenou na vonkajšej strane.

Preposielam na základe priloženého listu.

Niet pochyb, že ide o Dickeyho starostlivý rukopis.

Môj synovec.

Dnes sme len v minimálnom kontakte – konverzácia je po toľkých rokoch ťažkopádna –, hoci si aj naďalej posielame pohľadnice k sviatkom a k narodeninám. Čo mi asi mohol poslať?

Z obálky vyberiem list a položím ho na podložku. Nie je to Dickeyho rukopis, patrí niekomu inému. Poznám ho. Ostré hranaté písmená s výrazným sklonom. Písmená, ktoré napísal duch.

Dickey,

po tom všetkom, čo sa stalo medzi mnou a Tvojou rodinou, si nepochybne budeš myslieť, že som trúfalý, keď Ťa kontaktujem. Veľmi dobre si uvedomujem následky, ktoré vyplývajú z môjho vzťahu s tvou rodinou. Zdráham sa Ťa opäť postaviť do pozície sprostredkovateľa, ale zistil som, že existujú okolnosti, ktoré si po toľkých rokoch vyžadujú objasnenie. A tak Ťa musím požiadať o poslednú láskavosť. Mohol by si, prosím, priložený balík preposlať Tvojej tete, pretože som počas uplynulých rokov stratil prehľad o tom, kde sa nachádza. Predpokladám, že ste stále v kontakte, keďže si bol vždy jej obľúbencom. Pamätám sa, že Ťa pri jednej konkrétnej príležitosti poverila komunikáciou chúlostivej povahy. Táto spomienka ma prinútila požiadať Ťa o pomoc. Chcel by som Ťa poprosiť, aby bol balík poslaný nedotknutý, pretože jeho obsah je súkromný a určený len pre oči Tvojej tety.

S úprimným pozdravom a vďakou

— H

Ako si prezerám úhľadne zabalený balík, miestnosť sa mi zrazu zdá malá, bez vzduchu a tesná. Trinásť rokov bez slova a teraz, z ničoho nič, tajný balík odoslaný cez nášho starého sprostredkovateľa. Prečo teraz? A prečo vôbec?

Ruky mám vlhké, keď trhám hrubý hnedý papier. Zbadám tepaný kožený chrbát, mramorovú modrú väzbu. Kniha. Názov napísaný zlatou farbou ma zasiahne ako päšť.

Lutujem Belle.

Prehltnem bolesť v hrdle. Ten drsný pocit je taký čerstvý, až mi berie dych. Tak dlho som bola otupená a bránila som sa spomienkam, že som zabudla na to, aké je to byť rozrezaná a krváčať. Odhodlám sa otočiť obálku, pritlačím si ruku na ústa a prehltnem vzlyk. Samozrejme, je tam venovanie. Nikdy si si nenechal ujst' šancu mať posledné slovo. Na čo nie som pripravená, je tvoj hlas, ktorý mi naplňuje hlavu, keď čítam slová, ktoré si načmáral na titulnú stranu – šíp namierený priamo do môjho svedomia.

Ako, Belle? Po tom všetkom... ako si to mohla urobiť?

PRVÁ KAPITOLA

ASHLYN

Nič nie je také živé, ako kniha, ktorá bola milovaná.

— *Ashlyn Greerová, Starostlivosť o staré knihy*

23. septembra 1984

Portsmouth, New Hampshire

Ako to už v nedeľu popoludní bývalo zvykom, Ashlyn Greerová bola na love. Tentoraz v špinavej zadnej miestnosti obchodu so starožitnosťami, ktorý sa nachádzal dva bloky od Nepravdepodobného príbehu, vzácneho kníhkupectva, ktoré vlastnila a prevádzkovala už takmer štyri roky.

Včera jej zavolať Kevin Petri, majiteľ obchodu, a upozornil ju, že mu chlapík z Rye priniesol niekoľko kartónov kníh, ktoré nemá kde skladovať. Chce sa na ne prísť pozrieť?

Nebolo to prvýkrát, čo svoj osamelý deň voľna strávila prehrabávaním škatúl a hľadaním strateného pokladu. Zvyčajne odišla s prázdnyimi rukami – ale nie vždy. Raz sa jej podarilo získať prvý, a podľa jej názoru nedotknutý výtlačok diela *Všetky stvorenia veľké a malé*. Inokedy zachránila prvé vydanie *Strateného obzoru* zo škatule starých kuchárskych kníh. Kniha bola síce veľmi zanedbaná, ale po dôkladnej obnove sa jej podarilo ju slušne

speňažiť. Takéto nálezy neboli časté – v skutočnosti boli takmer ojedinelé –, no vzrušenie, ktoré cítila v zriedkavých prípadoch, keď sa jej podarilo niečo nájsť, stálo za to.

Bohužiaľ, dnešné škatule nevyzerali obzvlášť sľubne. Väčšina kníh mala pevnú väzbu, nedávne bestsellery od Danielle Steelovej, Diane Chamberlainovej a vychvalovaného kráľa románov, ktoré vás prinútiť roníť krokodílie slzy, Hughha Garreta. Bezpochyby uznávaní autori, ale určite nie vzácní. Druhá škatuľa ponúkala pestrejšiu zmes vrátane niekoľkých kníh o zdraví a výžive. Jedna zaručovala ploché brucho za tridsať dní, ďalšia propagovala výhody makrobiotickej stravy.

Pracovala rýchlo a dávala si pozor, aby žiadnu z kníh nedržala príliš dlho, avšak bolo náročné nevšimnúť si jemné vibrácie, keď ich vracala naspäť do škatule. Patrili niekomu, kto bol chorý a vystrašený, niekomu, koho trápil nedostatok času. Bola si takmer istá, že to bola žena.

Bol to jej dar, podobne ako u niektorých ľudí dokonalý sluch alebo nos citlivý na vône. Schopnosť čítať ozveny, ktoré sa prichytávali k neživým predmetom – presnejšie ku knihám. Netušila, ako to funguje. Vedela len, že sa to začalo, keď mala dvanásť.

Jej rodičia sa v tom čase znova zúrivo pohádali, a tak vykĺzla zadnými dverami, naskočila na bicykel a odušu šliapala do pedálov, až kým neprišla do stiesneného malého kníhkupectva na Market Street. Zvykla ho považovať za svoje bezpečné miesto a platilo to aj dnes.

Frank Atwater, majiteľ obchodu, ju privítal typickým mlčanlivým kývnutím. Vedel, ako to vyzeralo u nich doma – každý v meste to vedel –, ale ani raz túto tému nespomenul. Namiesto toho jej ponúkol útočisko vždy, keď bola situácia medzi jej rodičmi neznesiteľná. Bol to láskavý čin, na ktorý nikdy nezabudla.

V ten osudný deň zamierila vzdušnou čiarou do svojho obľúbeného kútika s knihami pre deti. Poznala naspamäť každý titul a autora, rovnako ako presné poradie, v ktorom boli knihy zoradené. Každú z nich prečítala aspoň raz. V ten deň však objavila tri nové diela. Prstami prešla po neznámych chrbtloch. *Príbeh*

doktora Dolittla, *Záhada kúzla zo slonoviny* a *Vodné deti*. Z poličky vybrala *Vodné deti*.

Vtedy sa to stalo. Pociťala ostrý šok, ktorý jej prešiel po rukách až do hrude. Cítila toľko smútku, že zrazu nemohla dýchať. Pustila knihu z rúk. Pristála jej pri nohách a roztvorila sa na koberci ako zastrelený vták.

Predstavovala si to?

Nie. Cítila to. Fyzicky. Bolest' taká skutočná, taká surová, až sa jej na okamih do očí tlačili slzy. Ako to?

Opatrne zdvihla knihu z podlahy. Tentoraz pocitom dovolila, aby ju ovládli. Hrdlo spálené slzami. Plecia, čo sa trasú zo straty. Z tej straty, čo neprejavuje žiadnu ľútosť a nemá konca. Vtedy tento typ utrpenia, ktorý sa jej vtlačil do tela a vryl sa do duše, nemala s čím porovnať. Sedela a snažila sa to pochopiť, nech už to bolo čokoľvek.

Pocit utrpenia postupne opadol a stratil ostrý charakter. Buď si naň zvykla, alebo sa emócie jednoducho vytratilí. Nevedela, čo sa stalo. Ani o niekoľko rokov neskôr si stále nebola istá. Bola kniha schopná časom zmeniť svoje ozveny, alebo boli emócie, ktoré pociťovala, nezmazateľné a navždy zafixované v čase?

Na druhý deň sa Franka opýtala, odkiaľ dostal nové knihy. Povedal, že ich priniesla sestra ženy, ktorej syn zahynul pri autonehode. Konečne to pochopila. Dusivý smútok a zdrvivujúci pocit pod rebrami bol žiaľ. Smútok matky. Stále však nechápala, ako sa to mohlo stať. Bolo naozaj možné zachytiť emócie iného človeka jednoduchým dotykom predmetu, ktorý mu patrilo?

Počas nasledujúcich týždňov sa to pokúsila zopakovať. Náhodne vyberala tituly z regálov a čakala na ďalší zvláštny nával emócií. Nič neprichádzalo. V jedno popoludnie však do rúk vzala ošúchaný výtlačok *Villette* od Charlotte Brontëovej a medzi prstami sa jej prelietal prudký nával radosti. Ako príval studenej vody, ľahký a bublinkový, no so zarážajúcou intenzitou.

Neskôr prišla tretia kniha. Zborník básní Elly Wheelerovej Wilcoxovej s názvom *Kráľovstvo lásky*. Zastaraná mužská energia knihy bola v zvláštnom rozpore s jej romantickým názvom, čo

dokazovalo, že ozveny knihy mali málo spoločného so žánrom alebo s témou. Energia bola odrazom jej majiteľa.

Nakoniec sa jej podarilo nabrat' odvahu a o ozvenách povedala Frankovi. Bála sa, že jej odvrkne, že číta príliš veľa rozprávok. Namiesto toho ju však pozorne počúval a následne ju prekvapil svojou odpoveďou.

„Knihy sú ako ľudia, Ashlyn. Nasávajú to, čo je vo vzduchu okolo nich. Dym. Tuk. Spóry plesní. Prečo nie aj pocity? Sú rovnako skutočné ako všetko ostatné. Nič nie je osobnejšie ako kniha, najmä tá, ktorá sa stala dôležitou súčasťou života človeka.“

Oči sa jej rozšírili. „Knihy majú pocity?“

„Knihy sú pocity,“ odpovedal jednoducho. „Existujú nato, aby sme cítili. Aby sme sa spojili s tým, čo sa nachádza vnútri. Niekedy s vecami, o ktorých ani nevieme, že tam sú. Je logické, že sa niečo z toho, čo pri čítaní cítime... preniesie.“

„Aj ty to dokážeš? Cítiť to, čo sa na knihy prenieslo?“

„Nie. To však neznamená, že to nedokážu iní ľudia. Pochybujem, že si prvá. Alebo posledná!“

„Takže sa nemám báť, keď sa to stane?“

„Nie.“ Chvíľu si škriabal bradu. „To, čo opisuješ, je druh daru. A dary sú nato, aby sa používali. Prečo by sme ich inak mali? Na tvojom mieste by som sa pousiloval, ako sa v tom zdokonaľiť. Vycvičiť sa, aby si vedela, ako to funguje. Potom sa nebudeš musieť báť.“

A tak cvičila. A trochu aj pátrala. S Frankovou pomocou zistila, že existuje skutočný názov toho, čo zažila. Psychometria. Termín zaviedol lekár Joseph Rodes Buchanan v roku 1842 a geológ Denton vydal v roku 1863 knihu s názvom *Duša vecí*. Bola jednoducho empatická. Ku knihám.

Frank mal pravdu. Knihy boli ako ľudia. Každá z nich bola nositeľkou vlastnej jedinečnej energie, ako podpis alebo odtlačok prsta, a niekedy sa táto energia preniesla. Ashlyn si teraz súchala dlaňami po džínsoch a snažila sa odstrániť smútok, ktorý sa jej vliaval do prstov zo škatule odložených kuchárskych kníh. Bola to

nevýhoda jej takzvaného daru. Nie všetky ozveny boli šťastné. Rovnako ako ľudia, aj knihy zažili bolesť srdca a tiež si ju pamätali.

Počas rokov sa naučila obmedziť svoj kontakt s knihami, ktoré boli naplnené negatívnymi ozvenami, a taktiež sa niektorým knihám úplne vyhnúť. Občas to však nebolo možné. Jediné, čo vtedy mohla urobiť, bolo pracovať rýchlo.

V poslednej škatuli sa nachádzali romány dobrej kvality. Tie však v obchode nemohla predať. Keď sa priblížila k spodnej časti škatule, natrafila na brožované vydanie knihy Kazua Ishigura *Súmrak dňa*.

Nebolo to nič zvláštne. Kniha bola ošúchaná, strany boli zažltnuté takmer dohnedu a chrbát bol dokrčený. Nebolo však možné ignorovať ju. Zaujato si knihu položila do lona a pritlačila dlaň na obal. Bola to hra, ktorú občas hrala. Snažila sa uhádnuť, či kniha obsahuje venovanie, a ak áno, čo by v ňom mohlo byť.

Rada si predstavovala, ako sa konkrétny zväzok dostal do rúk čitateľa a prečo. Prečo práve táto kniha a pri akej príležitosti? Na narodeniny alebo k promóciám? Alebo k povýšeniu?

Za tie roky prečítala veľa venovaní, niektoré sladké, iné vtipné či také dojímavé, že jej vohnali slzy do očí. Keď otvorila knihu a našla pár načmáraných riadkov na prednej strane, cítila niečo lahodne intímne. Ako keby mala zrazu možnosť nahliadnuť do jej emocionálneho života, ktorý však nemal nič spoločné s autorom, len s jej čitateľom.

Bez čitateľa bola kniha prázdnu tabuľou, objektom bez vlastného dychu a pulzu. Keď sa však stala súčasťou sveta človeka, ožila a získala minulosť a prítomnosť – a ak sa o ňu jej majiteľ správne staral, aj budúcnosť. Táto životná sila v nej zostala navždy. Bol to energický podpis, ktorý sa zhodoval s podpisom jej majiteľa.

Niektoré knihy mali zmiešané podpisy a boli ťažšie čitateľné, zvyčajne ak mali viacerých vlastníkov. Podobný pocit mala z kópie *Súmraku dňa*. Veľa vrstiev. Veľmi silné. Tento druh knihy musel mať venovanie. Uvidela ho, hneď ako ju otvorila.

*Najdrahší,
česť nie je o krvi alebo o mene.
Je o odvahe a schopnosti postaviť sa za to, čo je
správne. Ty, môj milovaný, vždy volíš čestne.
Na to môžeš byť hrdý,
rovnako ako som ja hrdá na muža, ktorého som si vzala.
— Catherine*

Venovanie pôsobilo ako typ uistenia, slová útechy ponúkané utrápenému srdcu. No energia, ktorú kniha vyžarovala, ten zatuchnutý a ťažký pocit, ktorý pripomínal pochybnosti, spolu s vláknami viny a ľútosti, naznačovala, že najdrahšieho – ktoľvek ním bol – venovanie nepresvedčilo.

Ashlyn zatvorila knihu, položila ju na kopy s ostatnými, o ktoré nemala záujem, a siahla po poslednom titule v škatuli. Keď ho zdvihla, trochu sa jej stiahol žalúdok, čo bol signál, že konečne objavila niečo, čo stálo za to. Kniha bola malá, ale celkom pekná. Trojštvrťová marocká koža, vrúbkovaný chrbát, mramorové modré dosky – a pokiaľ sa nemýlila, ručné viazanie.

Pri jej skúmaní zadržala dych. Kniha nebola takmer vôbec opotrebovaná. Viazanie mala tesné, štvorcové. Textový blok bol zažltnutý, inak však pevný. Pozrela sa na vyryté zlaté písmo na chrbte. *Lutujem Belle*. Nebol to titul, ktorý by poznala. Zamračila sa a pokračovala. V knihe nebola žiadna stopa po mene autora. Žiadne meno vydavateľa. Zvláštne, ale nie neslýchané. Niečo však nebolo v poriadku.

Kniha bola zvláštne pokojná. V skutočnosti bola úplne tichá. Ako nová kniha, na ktorú sa ešte nepreniesla ozvena jej majiteľa. Možno to bol nechcený darček, ktorý zostal neprečítaný? Tá myšlienka ju zarmútila. Darované knihy by sa mali vždy prečítať. Obrátila obálku a hľadala stránku s autorskými právami. Žiadnu nenašla. Bolo v nej však venovanie.

Ako, Belle? Po tom všetkom... ako si to mohla urobiť?

Ashlyn hľadela na tú vetu. Písmo bolo kľukaté, ostré slová mali len jeden účel: porezať a ublížiť. V medzerách sa však nachádzal

smútok, pretkaný cez elipsy písmen, a pustá nezodpovedaná otázka. Venovanie nebolo podpísané ani datované, čo znamenalo, že to prijímateľ nepotreboval. Pravdepodobne to bola intímna známosť. Možno milenka alebo manželka. *Belle*. Meno vyskočilo zo stránky. Mohla byť príjemcom knihy jej menovkyňa? A darcom jej autor?

Ashlyn začala zaujato listovať stránkami a hľadala meno autora či zmienku o vydavateľovi. Nebolo v nej nič. Ani stopa po tom, ako táto zvláštna a krásna kniha prišla na svet.

Absencia stránky s autorskými právami naznačovala, že mohla byť voľným dielom, čo znamenalo, že musela byť napísaná pred rokom 1923. Ak áno, bola v úžasnom stave. Bola tu však ešte jedna pravdepodobnejšia možnosť. Kniha bola previazaná a v novej väzbe nebola zahrnutá pôvodná strana s autorskými právami.

Niektoré zo strán mohli byť poškodené alebo sa stratili. Stávalo sa to. Ona sama musela previazať knihy, ktoré prišli do obchodu v igelitových taškách, pričom voľné strany mali spojené špagátom alebo gumičkami a ich pokrivené dosky splesnili vo vlhkých pivniciach. Videla aj nálezy z povaly so suchými stranami, ktoré sa pri dotyku rozpadali. Nikdy však nenatrafila na knihu, v ktorej by chýbali všetky stopy po jej pôvode.

Ludia obnovovali staré knihy z rôznych dôvodov, ktoré však takmer vždy spadali do jednej z dvoch kategórií: sentiment alebo zberateľská hodnota. V oboch prípadoch bolo dôležité zachovať meno autora. Prečo by niekto zaplatil za novú väzbu a potom by vynechal dôležité detaily? Pokiaľ to, samozrejme, nebol úmysel. Ale prečo?

Ashlyn, zlákaná prísľubom literárneho tajomstva, otvorila knihu. Otočila strany prvej kapitoly, keď jej medzi prstami pretiekol záblesk, ktorý pripomínal prúd. Vyľakane mykla rukou. Čo sa stalo? Pred chvíľou bola kniha tichá a bez pulzu, kým ju neotvorila a nezobudila všetko, čo sa v nej nachádzalo. Ako blesk, ktorý príde, keď sa náhle otvoria dvere a z malého plamienka sa stane požiar. Bola to nová skúsenosť, ktorú mala v úmysle preskúmať.

Zadržala dych, priložila dlane k otvoreným stránkam a pripravila sa na to, čo vedela, že príde. Každá kniha na ňu pôsobila inak. Väčšina vytvárala jemný fyzický vnem. Brnenie v čelusti, náhle chvenie v bruchu. Inokedy boli ozveny intenzívnejšie. Zvonenie v ušiach alebo pocit štípania na lícach, ako keby práve dostala facku. Občas registrovala chute alebo vône. Vanilka. Zrelé čerešne. Ocot. Dym. Avšak toto bolo iné, hlbšie a telesnejšie. Ostrá chuť popola na jazyku. Hrdlo vyschnuté od slz. Pálčivá bolesť v strede hrudníka. Srdce v troskách.

A predsa z knihy nič necítila, kým ju neotvorila. Ako keby ozveny zadržovali dych a čakali, kým príde ten správny čas. Ale ako dlho? A komu patrili? Slová – *Ako, Belle?* – boli očividne určené žene, no z knihy vyžarovala zreteľná mužská energia.

Znova preskúmala chrbát, prehľadala prednú aj zadnú stranu a predsádky v nádeji, že nájde nejakú stopu o pôvode knihy. Opäť neúspešne. Akoby kniha vznikla zo vzduchu. Fantómový zväzok, ktorý existoval mimo literárneho času a priestoru. V rukách však držala jeho fyzickú podobu, ktorej ozveny boli skutočné.

Zdvihla dlane zo stránok a vytriasla si prsty pravej ruky v snahe rozptýliť tupú bolesť. Jazva sa opäť ozvala. Pozrela sa na zranenie v tvare polmesiaca, ktoré jej siahalo od malíčka po začiatok palca. Črepina, ktorú nedopatrením chytila v okamihu paniky.

Rana sa bez problémov zahojila a zanechala zakrivenú líniu zvráteného bieleho mäsa, ktorá jej pretínala čiaru života. Ashlyn si zatlačila palec hlboko do dlane a opakovane ohýbala prsty. Cvik, ktorý jej po nehode prikázali opakovať, aby tak zabránili kontraktúre. Možno bolo načas trochu spomaliť s knihami, aby si ruka odpočinula. Pri myšlienke na knihársku dielňu si uvedomila, že nastal čas vrátiť sa do kníhkupectva.

Nechcené knihy vložila do príslušných škatúl a tajomný zväzok odniesla do prednej časti obchodu, kde našla Kevina, ako s láskou leští ružové bakelitové rádio.

„Zdá sa, že si tentoraz mala šťastie.“ Zdvihol knihu, na chvíľu ju otvoril, pokrčil plecami a opäť ju zavrel. „Nikdy som o tomto titule nepočul. Od koho je?“

Ashlyn sa na neho užasnuto pozrela a nechápala, ako mohol byť taký nevšimavý k emóciám, ktoré z knihy vyžarovali. „Netuším. Nie je tam žiadne meno autora, žiadna stránka s autor-skými právami, dokonca ani informácia o vydavateľovi. Myslím si, že bola previazaná. Alebo mohla byť vytlačená pre osobné účely – niekoľko kópií románu strýka Johna, ktoré vytlačili pre rodinu a priateľov.“

„Bude mať niekto o takú knihu záujem?“

Ashlyn na neho sprisahanecky žmurkla. „Pravdepodobne nie. Ale ja mám slabosť na tajomstvá.“

DRUHÁ KAPITOLA

ASHLYN

Kde je ľudská povaha taká slabá ako v kníhkupectve?

— Henry Ward Beecher

Ashlyn za sebou zamkla a vychutnávala si povzbudivý pokoj, ktorý pocítila vždy, keď prešla dverami Nepravdepodobného príbehu. Pocit, že je presne tam, kde má byť.

Obchod vlastnila už takmer štyri roky, hoci jej svojím spôsobom patrila vždy. Tak ako ona patrila jemu. Cítila sa tam ako doma. Knihy, ktoré lemovali jeho neusporiadané police, boli jej dôveryhodní priatelia. Predstavovali pre ňu bezpečné miesto. Ich zápletky mali predvídateľné vzorce, začiatky, stredy a konce. Zvyčajne šťastné, aj keď nie vždy. Ak sa však v knihe stalo niečo tragické, bolo možné ju jednoducho zavrieť a vybrať si novú. Na rozdiel od skutočného života, kde sa udalosti často odohrávajú bez súhlasu hlavného hrdinu.

Príkladom bol jej otec, ktorý si nevedel udržať prácu. Nie preto, že by nebol inteligentný alebo dostatočne zručný, ale preto, že bol príliš zlostný. Celé okolie vedelo o náladách Geralda Greera. Buď ich zažili na vlastnej koži, alebo ho počuli, ako si zlosť takmer každý deň vylieva z okien svojho domu. Nadával jej matke zato, že prepiekla bravčové rezne, kúpila zlú značku

lupienkov alebo použila príliš veľa škrobu na košele. Nikdy pre neho nebolo nič správne alebo dostatočne dobré.

Ľudia si šepkali, že má problém s pitím, ale Ashlyn si nepamätala, že by mal v dome alkohol. Stará mama Trina šomrala, že jej zaťa od podpálenia domu delila len jedna zničená večera a posledná vec, ktorú potreboval, bol akcelerátor.

Jej matka bola tienistá silueta, ktorá zvyčajne trávila čas vo svojej izbe, kde sledovala vedomostné relácie alebo celé popoludnia spala, pričom jej pomáhala zdanlivo bezodná škatuľka žltých piluliek na nočnom stolíku. Nazývala ich tabletky na všetko.

V lete, keď mala Ashlyn pätnásť rokov, Wille Greerovej diagnostikovali rakovinu maternice. Hovorilo sa o operácii, po ktorej mala nasledovať chemoterapia a ožarovanie. Jej matka však liečbu odmietla a dospela k záveru, že v jej živote neexistuje nič, kvôli čomu by sa mala zdržiavať na svete. Do roka bola mŕtva, pochovali ju štyri týždne pred Ashlyninými šestnástymi narodeninami. Pred svojou rodinou a dcérou si vybrala smrť.

Ashlynin otec po strate manželky pôsobil zvláštne bezcieľne. Väčšinu času trávil vo svojej izbe alebo mimo domu. Jedol málo, hovoril len občas a jeho oči nadobudli znepokojujúco prázdny pohľad. V deň jej šestnástych narodenín, počas popoludňajšej oslavy, na ktorej jej stará mama trvala – oslavy, ktorú nechcela –, otec vyliezol na povalu, priložil si pod bradu nabitú pušku Winchester a stlačil spúšť.

Aj on si vybral.

Odišla bývať k starej mame a štvrtkové popoludnia trávila s terapeutom, ktorý sa špecializoval na deti a smútok. Veľmi jej to však nepomohlo. Jej rodičia zomreli v priebehu jedného mesiaca. Obaja sa ju rozhodli opustiť. Chyba bola určite v nej. Niečo, čo urobila alebo neurobila, nejaká strašná a neodpustiteľná chyba. Ako deformujúce materské znamienko alebo chybný gén. Táto otázka sa stala jej trvalou súčasťou ako jazva na jej dlani.

Po smrti rodičov sa obchod stal jej útočiskom, úkrytom pred pohľadmi a šepotom. Nikto tam na ňu nezazeral, nikto sa nesmiel dievčaťu, ktorého otec si vystrelil mozog, keď sfúkavalo